مۇراگەرلىك جونىندە ازاماتتىق زاڭناماداعى مىنا جاڭا بەلگىلەمەلەردى ٴبىلۋىڭىز قاجەت

ازاماتتىق زاڭناماعا نازار، دەلو ارقىلى زاڭدى ٴتۇسىندىرۋ

□ شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ تىلشىلەرى سۇن شاۋلۇك، باي ياك، حۋاڭ انچي

مۇراگەرلىك تابيعي ادام قايتىس بولعاننان كەيىن، ونىڭ مال ـ مۇلكىن جالعاستىرىپ مۇراگەرلىك ەتۋگە بايلانىستى سان مىڭداعان وتباسىلارىنا سايادى. 2021 ـ جىلى 1 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنىنەن باستاپ ازاماتتىق زاڭناما رەسمي اتقارىلعاننان كەيىن، 1985 ـ جىلدان باستاپ اتقارىلىپ كەلە جاتقان مۇراگەرلىك زاڭىنىڭ ورنىن باسادى. مۇرانى ۇيلەسىمدى باسقارۋدان مۇرا جونىندەگى داۋ ـ شاردى ازايتۋعا دەيىن، ازاماتتىق زاڭناما مۇراگەرلىك بولىگىنە ٴبىر قىدىرۋ جاڭا بەلگىلەمەلەر جاسادى.

بەينەكەسكىن، باسىپ شىعارۋ سياقتى وسيەت فورماسى مويىندالادى

【دەلو مىسالى】 جاڭ XXتىڭ اكە ـ شەشەسىنىڭ 3 پەرزەنتى بار، 2013 ـ جىلى اكەسى قايتىس بولعاندا وسيەت قالدىرماعان، 2015 ـ جىلى شەشەسى قايتىس بولار الدىندا، ەكى جاقسى دوسىنىڭ كۋا بولۋىندا بەينەكەسكىن تاسىلىمەن وسيەت قالدىرىپ، ٴوزى ناۋقاستانعان كەزىندە جاڭ XX دەن قويىپ قارادى دەپ ٴبىر قورا ـ جايدى جاڭ XXكە قالدىرۋدى، بانكەدەگى 120 مىڭ يۋاندى جاڭ XXتىڭ ەكى اپەكەسىنە قالدىرۋدى ۇيعاراتىندىعىن بىلدىرەدى.

جاڭ XXتىڭ ەكى اپەكەسى ”بەينەكەسكىن فورماسىنداعى وسيەت كۇشكە يە وسيەت ەمەس، اكە ـ شەشەنىڭ مۇراسى زاڭدا بەلگىلەنگەن مۇراگەرلىك ەتۋ تاسىلىمەن ۇلەستىرىلۋى كەرەك“ دەيدى.

【زاڭعا تۇسىنىك】 ازاماتتىق زاڭنامانىڭ 1137 ـ تارماعىندا بىلاي دەپ بەلگىلەنگەن: دىبىس، بەينەكەسكىن فورماسىمەن قالدىرىلعان وسيەتكە 2دەن كوپ كۋاگەر باسى ـ قاسىندا كۋا بولۋى كەرەك. وسيەت قالدىرۋشى مەن كۋاگەر دىبىس، بەينەكەسكىن بارىسىندا ٴوزىنىڭ اتى ـ ٴجونىن نەمەسە پورترەتىن، سونداي ـ اق جىل، اي، كۇنىن ەستەلىككە ٴتۇسىرۋى كەرەك.

قازىرگى اتقارىلىپ وتىرعان مۇراگەرلىك زاڭىندا بەينەكەسكىن، باسىپ شىعارۋ سياقتى فورماداعى وسيەتتەردىڭ جاسالۋ فورماسى مەن تالابى ايقىن تۇراقتاندىرىلماعان، امالياتتا كوپتەگەن تالاس ـ تارتىس ساقتالعان، ازاماتتىق زاڭناما بەينەكەسكىن، باسىپ شىعارىلعان سياقتى فورماداعى وسيەتتەردىڭ جاسالۋ فورماسى مەن تالابىن ارناعا ٴتۇسىرىپ، ونىڭ زاڭدىق كۇشىن ايقىندادى.

بەيجيڭ جاراتىلىستىق عىلىمدار داشۋەسى زاڭ عىلىمى شۋەيۋانى ازاماتتىق زاڭنامانى زەرتتەۋ ورتالىعىنىڭ مەڭگەرۋشىسى مىڭ چياڭ بىلاي دەدى: قازىر اتقارىلىپ وتىرعان مۇراگەرلىك زاڭى ەرتەرەكتە اتقارىلعان، بەينەكەسكىن، باسىپ شىعارۋ سياقتى تەحنيكالىق تاسىلدەر سول كەزدە جالپىلاسا قويماعان، وسى رەت وزگەرىس ەنگىزىلىپ جانە تولىقتانىپ، ازاماتتىق زاڭنامانىڭ ٴداۋىردىڭ دامۋىنا جاۋاپ بەرۋى تولىق ايگىلەندى.

كۋالاندىرىلعان وسيەتتىڭ كۇشى ەندىگارى الدىڭعى ورىندا تۇرمايدى

【دەلو مىسالى】 لي اتاي مەن كەمپىرىنىڭ ەكى ۇلى، ەكى قىزى بار، ەكى كارىيا كەزىندە ٴبىر وسيەتتى كۋالاندىرىپ، مال ـ مۇلكتى ٴتورت بالاسىنىڭ تەڭ ٴبولىسىپ الۋىنا قالدىرعان. الايدا ەكى كارىيا ٴومىرىنىڭ سوڭعى بىرنەشە جىلىندا كەنجە ۇلىنىڭ ۇيىندە تۇرادى، كەنجە ۇلى اكە ـ شەشەلەرىنە بار پەيىلىمەن قاراپ، باعىپ ـ قاعۋ بورىشىن وتەيدى. سونىمەن ەكى كارىيا كوز جۇمار الدىندا ٴوز قولدارىمەن تاعى ٴبىر وسيەت جازىپ، مال ـ مۇلكىنىڭ جارتىسىن كەنجە ۇلىنا قالدىرادى، وسى وسيەت كۇشكە يە مە؟

【زاڭعا تۇسىنىك】 ناقتى تۇرمىستا ٴبىر ادامنىڭ كوپ وسيەت قالدىرۋ جاعدايى ۇنەمى تۋىلادى، قازىر اتقارىلىپ وتىرعان مۇراگەرلىك زاڭى ەڭ سوڭعىسىن ولشەم ەتۋدى بەلگىلەسە دە كۋالاندىرىلعان وسيەت بولسا، كۋالاندىرىلعان وسيەتتى ولشەم ەتەدى. ازاماتتىق زاڭناما وسى جونىندە وزگەرىس ەنگىزىپ، كۋالاندىرىلعان وسيەتتىڭ كۇشىن الدىڭعى ورىنعا قويۋ بەلگىلەمەسىن ٴوشىردى.

ازاماتتىق زاڭنامانىڭ 1142 ـ تارماعىندا بىلاي دەلىنگەن: وسيەت قالدىرۋشى ٴوزى قالدىرعان وسيەتتى قايتارىپ الۋىنا، وزگەرتۋىنە بولادى. وسيەت قالدىرعاننان كەيىن وسيەت قالدىرۋشى وسيەت مازمۇنىمەن قاراما ـ قارسى ازاماتتىق زاڭدىق ٴىس ـ ارەكەتىن اتقارسا وسيەتكە قاتىستى مازمۇنداردى قايتارىپ الدى دەپ قارالادى. بىرنەشە وسيەت قالدىرىپ، مازمۇنى ٴبىر ـ بىرىنە قايشى كەلسە، سوڭعى وسيەت ولشەم ەتىلەدى.

”كۋالاندىرىلعان وسيەتتىڭ كۇشىن الدىڭعى ورىنعا قويۋ بەلگىلەمەسىن ٴوشىرۋ وسيەت قالدىرۋشىنىڭ شىنايى نيەتىنە دەگەن قۇرمەتتى ايگىلەيدى“، ـ دەدى شاڭحاي شەتەل تىلدەرى داشۋەسى زاڭ عىلىمى شۋەيۋانىنىڭ دوتسەنتى حۋاڭچي.

مۇرانى باسقارۋشى ادام ٴتۇزىمىن ەنگىزدى

【دەلو مىسالى】 تەڭىز ونىمدەرى ساۋداسىمەن اينالىساتىن ۋاڭ مىرزا تۇسىنان كولىك اپاتىنا ۇشىراپ قايتىس بولادى، ودان قالعان مال ـ مۇلىك قامبادا ساقتالعان نەشە توننا جوعارى سورتتى تەڭىز ونىمدەرىن قامتيدى. ۋاڭ مىرزانىڭ سوڭعى ىستەرىن ٴبىر جايلى ەتكەن كەزدە ونىڭ اكە ـ شەشەسى مەن ايەلى اراسىندا مۇرانى بولىسكە سالۋ تۋرالى الاۋىزدىق تۋىلىپ، قامباداعى تەڭىز ونىمدەرى باسقارۋسىز قالىپ، كوبى ٴشىرىپ، زور شىعىنعا ۇشىرايدى.

【زاڭعا تۇسىنىك】 ازاماتتىق زاڭناماعا مۇرانى باسقارۋشى ادام ٴتۇزىمى ەنگىزىلىپ، ٴتۇرلى جاعدايلاردا مۇرانى باسقارۋشى ادامدى تاڭداپ تاعايىنداۋ جونىندە ايقىن بەلگىلەمە جاسالدى، سونىمەن بىرگە مۇرانى باسقارۋشى ادامنىڭ مىندەتى، سونداي ـ اق ارقالاۋعا ٴتيىستى جاۋاپكەرشىلىگى ايقىندالدى. مۇرانى باسقارۋشى ادامنىڭ سايكەستىرۋى ٴار جاقتىڭ تالاس ـ تارتىسىن ٴونىمدى ازايتىپ، مۇرانى كوپ نەگىزدە بولىسكە سالۋ سۇرانىسىن قاناعاتتاندىرىپ، قوعام ورنىقتىلىعىنا ٴتيىمدى بولادى.

”حالىق بۇقاراسىنىڭ كۇن سايىن اۋقاتتانۋىنا بايلانىستى قايتىس بولعاننان كەيىن قالعان مۇرانىڭ تۇرىندە، سانىندا تۇگەلدەي كورنەكتى ارتۋ بەتالىسى جارىققا شىقتى“، ـ دەدى جۇڭگو حالىق داشۋەسى زاڭ عىلىمى شۋەيۋانىنىڭ باستىعى ۋاڭ ي، مۇرانى باسقارۋشى ادام ٴتۇزىمى ارقىلى كاسىپتىك قۇرىلىم جانە كاسىپتىك قىزمەتكەر ەنگىزىپ، مۇراعا مۇراگەرلىك ەتۋدى انا عۇرلىم ىركىلىسسىز جۇرگىزۋگە بولادى، سونىمەن بىرگە وسىدان بۇرىنعى مۇراگەرلىك ەتۋ بارىسىندا ساقتالعان كەيبىر قايشىلىقتار مەن تالاس ـ تارتىستاردى ٴونىمدى شەشۋگە بولادى.

مۇراگەرلىك ەتۋدە ”كەشىرىم ەتۋ ٴتۇزىمى“ قوستى

【دەلو مىسالى】 شياۋجاڭ اكە ـ شەشەسىنە وپالى بولماي، اكە ـ شەشەسىن باعىپ ـ قاعۋ بورىشىن وتەمەيدى، سونىدىقتان اكە ـ شەشەسى وسيەت قالدىرعاندا شياۋجاڭدى مۇراگەرلەر قاتارىنا قوسپايدى. دەسەدە ۋاقىت وتە كەلە شياۋجاڭ ٴوز قاتەلىگىن تانىپ، تۇزەلىپ، اكە ـ شەشەسىنە جاقسى قارايلاسادى، اكە ـ شەشەسى دە شياۋجاڭدى كەشىرۋدى ۇيعارادى، ەندەشە، شياۋجاڭ مۇراگەرلەر قاتارىنا قايتا قوسىلا الا ما؟

【زاڭعا تۇسىنىك】 وسى رەتكى ازاماتتىق زاڭنامانىڭ مۇراگەرلىك بولىگىنىڭ كورنەكتى ەرەكشەلىگى مۇراگەرلىك ەتۋشىگە ”كەشىرىم ەتۋ ٴتۇزىمى“ ورناتۋ بولدى. مۇراگەردى مۇراگەرلىك ەتۋ ۇقىعىنان ماقرۇم ەتەتىن 5 ٴتۇرلى ٴىس ـ ارەكەتتى كورسەتۋمەن بىرگە، ازاماتتىق زاڭنامادا بىلاي دەپ بەلگىلەندى: ”مۇراگەردە الدىڭعى تارماقتىڭ 3 ـ تارماقشاسىنان 5 ـ تارماقشاسىنا دەيىنگى ٴىس ـ ارەكەت بولىپ، شىنىندا، تۇزەلۋ بەينەسى بولسا، مۇرا قالدىرۋشى كەشىرەتىندىگىن بىلدىرسە نەمەسە كەيىنگى وسيەتىندە ونى مۇراگەر قاتارىنا قوسسا، وسى مۇراگەردىڭ مۇراگەرلىك ەتۋ ۇقىعى ماقرۇم ەتىلمەيدى“.

”’كەشىرىم ەتۋ ٴتۇزىمىنىڭ‘ ماقساتى جاراسىمدى وتباسى قاتىناسىن قورعاۋ“. ۋاڭ ي بىلاي دەپ قارادى: ”كەشىرىم ەتۋ ٴتۇزىمى“ وسىدان بۇرىنعى ٴادىلدىلىق تۇسىنىكتە ويىندالعان، ٴادىلدىلىق اماليات بارىسىنداعى ونىمدىلىگى دە وتە جاقسى بولدى، بۇل ٴتۇزىم، ٴىس جۇزىندە، مۇراگەرگە قاتەلىگىن تۇزەتۋ ورايىن بەردى، سونىمەن بىرگە مۇرا قالدىرۋشىنىڭ نيەتىنە قۇرمەت ەتۋ جوسپار ـ جوباسىن دا ايگىلەدى.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

10907 مەتر!

”حايدوۋ ـ 1“ بۇكىل تەڭىزدىك تەرەڭ سۋعا سۇڭگۋ اپپاراتى 10 مىڭ مەترلىك تەرەڭ تەڭىز سىناعىن ٴساتتى ورىندادى

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى شىنياڭنان بەرگەن حابارى (تىلشىلەر ۋاڭ يىڭ، باۋ يۇيحان). تەڭىز تۇبىنە زەر سالىپ، كوك مۇحيتقا تالپىندى. 40 نەشە كۇنىنەن كەيىن، جۇڭگو عىلىم اكادەمياسى شىنياڭ اۆتوماتتاندىرۋدى زەرتتەۋ ورنىنىڭ باسقارۋىمەن زەرتتەلىپ جاسالعان ”حايدوۋ ـ 1“ بۇكىل تەڭىزدىك دەربەس قاشىقتان مەڭگەرىلەتىن سۋعا سۇڭگۋ اپپاراتى 6 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى ”تانسۋو ـ 1“ عىلمي ەكسپەديتسيا كەمەسىنە شىعىپ داڭقپەن ورالدى.

”حايدوۋ ـ 1“ بۇل رەت ماريانا تەڭىز شاتقالىندا تۇڭعىش رەتكى 10 مىڭ مەترلىك تەرەڭ تەڭىز سىناعىن جانە تاجىريبەلىك قولدانبا مىندەتىن ٴساتتى ورىنداپ، ەڭ تەرەڭ بولعاندا 10907 مەترگە دەيىن سۇڭگىپ، ەلىمىز سۇڭگۋ اپپاراتتارىنىڭ ەڭ تەرەڭ سۇڭگۋ رەكوردىن جاڭالادى، سونىمەن بىرگە ەلىمىزدىڭ 10 مىڭ مەترلىك تەرەڭدىكتە جۇمىس ىستەيتىن ادامسىز سۇڭگۋ اپپاراتتارىنىڭ اقتاڭداعىن تولتىردى.

وسى رەتكى تەڭىز ساپارىندا ”حايدوۋ ـ 1“ ماريانا تەڭىز شاتقالىندا 10 مىڭ مەتر تەرەڭدىككە سۇڭگۋدى 4 مارتە جۇزەگە اسىرىپ، جوعارى دالدىكپەن تەرەڭدىكتى بارلاۋ ـ ولشەۋ، مەحانيكالىق قولمەن جۇمىس ىستەۋ، اكۋستيكالىق بارلاۋ ـ ولشەۋ جانە ورىن انىقتاۋ، جوعارى انىقتىقپەن بەينەكەسكىن جەتكىزۋ سياقتى جاقتاردا ەلىمىز سۇڭگۋ اپپاراتتارى سالاسىنداعى كوپتەگەن بىرىنشىلىكتەردى جاراتتى.

بارلاۋ ـ ولشەۋ جانە جۇمىس ىستەۋ ٴبىر تۇلعالانعان، 10 مىڭ مەترلىك تەرەڭدىككە سۇڭگۋ جابدىعى رەتىندە، ”حايدوۋ ـ 1“ ەلىمىز كولەمىندە بۇكىل تەڭىزدىك جوعارى دالدىكپەن اكۋستيكالىق ورىن انىقتاۋ تەحنيكاسىن جانە اپپاراتتاعى كوپ سەنسور ينفورماتسيالارىن توعىستىرۋ ٴادىسىن تۇڭعىش رەت قولدانىپ، ”سايىس جاريالاۋشىلار شىڭىراۋىنىڭ“ ەڭ تەرەڭ وڭىرىندە شارلاپ بارلاۋ ـ ولشەۋ جانە جوعارى دالدىكپەن تەرەڭدىك ولشەۋ جۇمىسىن ورىنداپ، ٴبىرسىپىرا ساندى مالىمەت ماتەريالىنا قول جەتكىزدى.

”حايدوۋ ـ 1“ عىلىم ـ تەحنيكا مينيسترلىگىنىڭ ”13 ـ بەسجىلدىقتاعى“ مەملەكەتتىك ٴتۇيىندى زەرتتەۋ ـ اشۋ جوسپارى ”تەرەڭ تەڭىزدەگى شەشۋشى تەحنيكا جانە جابدىق“ ٴتۇيىندى ارناۋلى نىسانىنىڭ قولداۋ كورسەتۋىمەن تىركەلگەن نىسان، شىنياڭ اۆتوماتتاندىرۋدى زەرتتەۋ ورنى ەل ىشىندەگى باسىمدىققا يە 10 نەشە ورىنمەن بىرلەسىپ بىرگە زەرتتەپ جاساعان. 2016 ـ جىلى 7 ـ ايدا نىسان دىسكە قوسىلعاننان كەيىن، ”حايدوۋ ـ 1“ 2 جارىم جىل شەشۋشى تەحنيكادان قامال الۋدى جانە سىناق ەتىپ دالەلدەۋدى وتكەرىپ، 2019 ـ جىلى تاجىريبەحانادا جالپى قۇراستىرۋدى، بىرلەستىرىپ باپتاۋدى، سۋ كولشىگىندە سىناق ەتۋدى، چياندۋحۋ كولىندە سىناق ەتۋدى جانە نانحاي تەڭىزىندە 4500 مەترلىك تەرەڭدىكتە كەزەڭدىك تەڭىز سىناعىن ورىنداعان. 2020 ـ جىلى جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتى تۋسىن تاپ بەرگەندە، ”حايدوۋ ـ 1“ زەرتتەۋ ـ اشۋ توبى قات ـ قابات قيىنشىلىقتى جەڭىپ، 4 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنى ”تانسۋو ـ 1“ عىلمي ەكسپەديتسيا كەمەسىمەن ماريانا تەڭىز شاتقالىنا بارىپ، قىسقا ۋاقىت ىشىندە تەڭىز سىناعىن جانە تاجىريبەلىك قولدانبا مىندەتىن جوعارى ونىمدىلىكپەن ورىنداپ شىقتى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ولار قاجىماي ـ تالماي كۇرەس جۇرگىزگەن قاراپايىم بۇقارا، بەرىك سەنىممەن، ٴسوزسىز، جەڭۋ سەنىممەن پارتياعا ىلەسىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ داڭعىل جولىندا ەرلىكپەن العا تارتتى. ولار جەڭدەرىن ٴتۇرىپ، قۇشاقتارىن جايىپ، ادىمدارىن اشىپ، كەدەيلىكتىڭ تامىرىن جۇلىپ، بايۋدىڭ جولىنا ٴتۇستى، ادال ەڭبەكتەرىنىڭ اشتى تەرىمەن جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى باقىتتى تۇرمىستى نارلەندىردى...

بۇگىننەن باستاپ، گازەتىمىز ”كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ شەشۋشى شايقاسىنىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۋ . ٴبىرىنشى شەپتەگى تۇلعالار“ ايدارىن اشىپ، رايونىمىزدىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ بارىسىندا توپ ـ توبىمەن بايقالعان وزات تۇلعالاردىڭ ىزگى ىستەرىن، ولاردىڭ باستاماشى بولۋعا تايىنباعان، تالىقپاي تالپىنعان، قايسارلىقپەن كۇرەس جۇرگىزگەن رۋحاني بەت ـ بەينەسىن الدارىڭىزعا ۇسىنىپ، ولاردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ بارىسىنداعى كەلبەتتەرىن ورامدى قالاممەن كەسكىندەپ، كەدەيلىكپەن شايقاسۋ رۋحىن تيانشاننىڭ وڭتۇستىگى مەن سولتۇستىگىندە نۇر شاشقىزىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شەشۋشى شايقاسىنىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۋگە قۋدىرەتتى كۇش ـ قۋات ۇيىستىرادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قىستاقتا تۇرعانىنا 3 جىل بولعان ٴۇرىمجى كەدەنىنىڭ تاشقورعان تاجىك اۆتونوميالى اۋدانى ۋەچە اۋىلى سەرافدى قىستاعىندا تۇراتىن ٴبىرىنشى شۋجي ليۋ گاڭ بىلاي دەدى: ”كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جالپى بەتتىك جەڭىسىنە جەتۋدىڭ اياقتالار جىلىندا اۋىلداستارىمىز رازى بولاتىنداي تولىمدى جاۋاپ قايتارىپ، باقىتتىڭ گۇلىن پامير ۇستىرتىندە قۇلپىرتامىز“.

”1+1+N“ كومەكتەسۋ، جەتەكتەۋ پارتيا ياچەيكاسىن كۇشەيتتى

2018 ـ جىلى 1 ـ ايدا ٴۇرىمجى كەدەنى ليۋ گاڭدى تاڭداپ سەرافدى قىستاعىنا ٴبىرىنشى شۋجي مىندەتىن ارقالاۋعا جىبەردى.

القانىڭ بىترانداي، اتقارۋ كۇشى ٴالسىز بولۋ سياقتى ماسەلەلەرىنە قاراتا، ليۋ گاڭ ”1+1+N“ كومەكتەسۋ، جەتەكتەۋ شاراسىن قولدانىپ، قىستاقتا تۇراتىن ٴبىر كادر جۇپ قۇراپ ٴبىر قىستاق كادرىنا كومەكتەسۋ، جەتەكتەۋ، ٴبىر كادر بايلانىس جاساپ 3 تە 4 پارتيا مۇشەسىنە كومەكتەسۋ، جەتەكتەۋ، بىرگە ٴبىر، بىرگە كوپ بويىنشا كومەكتەسۋ، جەتەكتەۋ جاۋاپكەرشىلىك حاتىنا قول قويۋدى تالاپ ەتتى. شارۋالار كەشكى مەكتەبىنەن پايدالانىپ، قىستاق كادرلارىن نازارىيا، ساياسات ۇيرەنۋ بويىنشا باۋلۋدى كۇشەيتتى؛ پارتيا ۋستاۋى جانە پارتيا مۇشەلەرىن تاربيەلەۋ، باسقارۋ قىزمەت ەرەجەسى بويىنشا پارتيانىڭ ۇيىمدىق تۇرمىسىن ۇدايىلاندىرىپ، ارناعا ٴتۇسىردى؛ قىستاق كادرلارىنىڭ جاس قۇرىلىمىن ساپالىلاندىرىپ، مادەنيەت ساپاسىن جوعارىلاتتى؛ قىستاقتاعى پارتيالى كادرلاردىڭ ارەكەت ولشەمى، قىستاق قاعيداسى سياقتى 26 تارماقتى ەرەجەنى ورناتىپ، كەمەلدەندىرىپ، قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ ٴتۇرلى قىزمەتتەرىنىڭ جۇيەلى ٴجۇرىلۋىن جانە تياناقتاۋىن جەبەدى.

2018 ـ جىلدىڭ سوڭىندا سەرافدى قىستاعى ٴبىر جولدا كەدەيلىك قالپاعىن الىپ تاستادى. قىستاق تۇرعىندارىنىڭ جان باسىندىق ورتاشا كىرىسى 2017 ـ جىلعى 6673 يۋاننان 2019 ـ جىلى 9275 يۋانعا ارتىپ، ارتۋ سالىستىرماسى 39%كە جەتتى.

قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۋجيى ٴدۋلاتامەت رايىسقا تەبرەنىپ بىلاي دەدى: ”قازىرگى قىستاق ’ەكى كوميتەتى‘ القاسىنا بۇقارا بارعان سايىن رازى بولدى“.

كەدەي قىستاق تۇرعىندارى كىرىستەرىن ورنىقتى ارتتىردى

سەرافدى قىستاعى پامير ٴۇستىرتىنىڭ شىعىس وڭتۇستىگىندەگى باتىس كۇنلۇن تاۋ جۇلگەسىندە ورنالاسقان، ٴۇستىرتتى، سۋىق، وتەگى شالاڭ، قورشاعان ورتاسى ناشار، توپىراعى قۇنارسىز، كەدەيلەسۋ سالىستىرماسى جوعارى. وسىنداي ٴتيىمسىز فاكتورلارعا ٴدوپ كەلگەندە كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدى قالاي ىستەۋگە بولادى؟

قىزمەت اترەتى مەن قىستاق ”ەكى كوميتەتى“ باسقا سالاعا ۇيىستىرىپ جۇمىستاندىرۋدى كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ ٴتۇيىنى رەتىندە يگەرىپ، كوپ جاقتان قاتىستى تاراۋلارمەن سايكەسىپ، بەلسەندى تۇردە 94 كەدەي وتباسىنداعى 116 ەڭبەككۇشكە شەكارا قورعاۋشى، جايىلىم قورعاۋشى سياقتى جۇمىس ورنىن الىپ بەرىپ، بۇكىل قىستاقتاعى بارلىق ۇيدە جۇمىستانۋدىڭ جولى، اي سايىن كىرىسى بولعان تاماشا جاعدايدى جۇزەگە اسىردى. 2018 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى 183 مالشى وتباسىنىڭ تازا دا جاۋىپسىز قۇبىر سۋىنا قولى جەتتى.

سەرافدى قىستاعى مالشىلاردا ۇزدىكسىز ورنىقتى كىرىس بولۋىن جۇزەگە اسىرۋ ٴۇشىن، ٴسوزسىز، جاڭا كاسىپ سالاسىن دامىتۋى كەرەك.

ۋەچە اۋىلىنىڭ ”پانلۇڭ بايىرعى جولى“ دوۋيىن، كۋايشوۋ سياقتى جاڭا مەديالاردا قىزۋ قارسى الىندى. 30 نەشە كيلومەترلىك قاپتالداعى تاس جولدىڭ 600دەن استام بۇرىلماسى بار، بۇل ساياحاتشىلاردى ايرىقشا جەلپىندىرەتىن ٴتىلسىم كۇشى بار تىزبەكتى يرەك جول، ٴبىر قىسقا بەينەكەسكىنىنىڭ ٴتۇرتىلىم مولشەرى 100 ميلليوننان اسىپ، بۇكىل ەلدەگى ينتەرنەتتە تانىمالى، ٴسوزسىز، بارار تاس جولعا اينالدى. الايدا كەيبىر ساياحاتشىلار تاماق ٴىشىپ، ەرۋلەيتىن جەر تابا الماعاندىقتان ەرىكسىز كەلگەن جولمەن كەرى قايتتى.

وسى سەبەپتى، قىستاق ”’پانلۇڭ بايىرعى جولىمەن‘ ٴجۇرۋ، سازدىق باقشاسىندا سەرۋەندەۋ، مالشىلار ساياجايىنان ٴدام تاتۋ“ سىندى ساياحاتتى دامىتۋ نىساناسىن تۇراقتاندىردى. بيىل 3 ـ ايدىڭ باسىندا وسى قىستاق يەلەگەن جەر اۋماعى 180 مۋ كەلەتىن ”سەرافدى سازدىق باقشاسىن“ سالىپ، كەدەي وتباسىلار تيجاراتپەن اينالىساتىن 9 ساياحات كيىز ٴۇيىن تىگىپ، وسى قىستاقتىڭ بايگە، كوكبار اترەتىن قۇردى.

2020 ـ جىلدىڭ باسىندا ليۋ گاڭ ٴوزى قارجى توپتاپ، قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنىڭ كوللەكتيۆ ەكى جىلجايىن وزگەرتىپ، ”گۇل نەگە وسىنشا قىزىل“ سەرافدى گۇل كاسىبىنەن ۇلگى كورسەتۋ باقشاسىن تۇرعىزدى. 5 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى جەتىلدىرىلگەن 1 ـ توپتاعى گۇلدەر تۇگەل ساتىلىپ بولدى.

قىستاق تۇرعىندارى ٴوزىنىڭ ناقتى ٴىس تىندىرۋعا كۇش سالدى

ليۋ گاڭ ينتەرنەتتەن جىلجايدا ٴوسىرۋ تەحنيكاسىن ۇيرەنىپ، مالشىلارعا شاعىن دوعاشا لاپاستا كوكونىس ٴوسىرۋدى قولعا ـ قول ۇيرەتىپ، قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنىڭ اسحاناسىنان پايدالانىپ وقىتۋ ـ باۋلۋ ساباقحاناسىن اشىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ازىقتانۋ قۇرىلىمىن جاقسارتتى. قىستا كۇنىنىڭ سۋىق بولۋى، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ وڭاي ٴۇسىنىپ قالۋ جايتىنا مەڭزەس، ليۋ گاڭ ۋحان حۋايۋان تايكاڭ بيوعىلىم ـ تەحنيكا سەرىكتەستىگىنە حابارلاسىپ، قىستاقتىڭ ەمحاناسىنا قۇنى 100 مىڭ يۋاندىق 1000 قوراپ ۇسىك سىقپاسىن جىلۋعا اتاپ، ٴۇسىنىپ قالعان قىستاق تۇرعىندارىنىڭ تەگىن پايدالانۋىنا بەردى.

قىستاق تۇرعىندار كوميتەتى تاعى ٴبىر ورىندا قولايلى قىزمەت وتەۋ زالىن سالدى، قىستاق تۇرعىندارى وسىندا شاعىن سومالى اقشا قويۋ، الۋ، اقشا تولۋ، ينتەرنەتتەن زات ساتىپ الۋ، جەدەل جولداما سياقتى قولايلى كاسىپتەردى بىتىرە الادى، قىستاق تۇرعىندارى ىقىلاسپەن وسى زالدى ”ٴبىر جولدا بىتىرەتىن زال“ دەپ اتاپ كەتتى.

2019 ـ جىلى 7 ـ ايدا ليۋ گاڭ ٴۇرىمجى كەدەنىنىڭ 190 مىڭ يۋان قارجىلىق قولداۋىنا قول جەتكىزىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ٴۇيىن جوندەپ بەردى؛ 115 دانا كۇن نۇرى قابىرعا شامىن الىپ ورناتىپ بەرىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ اۋلاسىن تۇندە جارىقتاندىرۋ ماسەلەسىن شەشتى.

3 جىلدان بەرى ليۋ گاڭ ٴۇرىمجى كەدەنى جانە قوعامداعى ٴار سالادان ٴبىر ميلليون 417 مىڭ 200 يۋان قارجىعا قول جەتكىزىپ، سەرافدى قىستاعىنا 11 كيلومەترلىك اسفالت جول جاساپ، 4500 مەتر ەلەكتر جەلىسىن جاڭالاپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ۇيلەرىن جوندەپ، مەيىر باعىشتاۋ جىناق ٴنومىرى ەرەن بازارى، باقىت اۋلاسى سياقتىلاردى سالىپ، مالشىلاردىڭ ٴبىرتالاي قيىنشىلىعىن شەشتى.

مەكەن ـ جايىمىز: ٴۇرىمجى قالاسى ياڭىبجياڭ جولى 1 – ٴنومىرلى اۋلا، پوچتا ٴنومىرى: 830051، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان